

Na osnovu člana 11. stav 2. i člana 44. stav 3. Zakona o prometu robe ("Službeni list SRCG", br. 6/78, 34/81, 15/83, 17/87 i 19/89), a u vezi sa članom 40. Zakona o djelatnosti preduzetnika ("Službeni list RCG", broj 43/95), Ministarstvo trgovine donosi

PRAVILNIK

O MINIMALNIM TEHNIČKIM USLOVIMA ZA OBAVLJANJE PROMETA ROBE I VRŠENJE USLUGA U PROMETU ROBE

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 1 od 15. januara 2002)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Za obavljanje prometa robe i vršenje usluga u prometu robe pravna lica i preduzetnici moraju ispunjavati minimalno tehničke uslove u pogledu poslovnih prostorija, uređaja i opreme, propisane ovim pravilnikom.

Član 2

Pojedine poslove prometa robe na malo pravna lica i preduzetnici mogu vršiti i van poslovnih prostorija na način utvrđen ovim pravilnikom.

II PROSTORIJE ZA PROMET ROBE

1. Prodavnice

Član 3

Prostorije u kojima se može vršiti promet robe na malo i veliko, u smislu ovog pravilnika, su: prodavnice, samousluge, robne kuće, skladišta i stovarišta.

Član 4

Pod prodavnicom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se prostorija u kojoj se vrši prodaja robe na malo usluživanjem kupca od strane prodavca.

Član 5

Promet robe namijenjene svakodnevnoj potrošnji može se vršiti i u objektima tipa kiosk ili pokretni objekat (u daljem tekstu: kiosk) koji ispunjavaju uslove propisane ovim pravilnikom.

Član 6

Prodavnica mora biti smještena u zgradi od čvrstog materijala.
Izuzetno, prodavnica može biti smještena i u objektu od drvene građe i drugog materijala u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

Član 7

Prostor ispred prodavnice mora biti popločan tvrdim materijalom (beton, asfalt, kamen, cigla i sl.) najmanje u dužini koja odgovara dužini prodavnice.

Član 8

Prodavnica mora imati ulaz za korisnike (kupce) sa ulice ili sa javnog prolaza (pasaža) širine najmanje 1 metar.

Prodavnica treba da je u nivou zemljišta, a u slučaju kada se nalazi ispod ili iznad tog

nivoa, mora imati bezbjedan pristup za kupce i obezbijedene uslove za manipulaciju robom.

Član 9

Na prodavnici mora biti istaknuta firma u skladu sa rješenjem o registraciji djelatnosti kod nadležnog suda, odnosno sa rješenjem o upisu u registar preduzetnika.

Član 10

Roba namijenjena prodaji izlaže se u prodavnici, kao i u pokretnim ili stalnim vitrinama ispred prodavnica ili na nekom drugom za to pogodnom mjestu.

Vitрина, iz stava 1 ovog člana, mora imati pun naziv prodavnice.

Za postavljanje vitrine u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, nadležni organ izdaje posebno odobrenje.

Član 11

Prodavnica mora imati najmanje 12 m² prodajnog prostora i 3 m visine.

Visina prodavnice može, izuzetno, biti manja od 3 m ali ne manja od 2,80 m, gdje to uslovi prometa robom dozvoljavaju, odnosno 2,20 m za kiosk.

Visina prodavnice u zgradama kulturno-istorijskih spomenika i zgradama pod posebnom zaštitom može biti manja od 3 m, odnosno 2,80 m, ali ne manja od 2,20 m, a površina prodajnog prostora u ovim prodavnicama ne može biti manja od 6 m².

Površina prodavnice (kiosk) iz člana 5. ovog pravilnika ne može biti manja od 9 m². Ako se prodaja robe vrši kroz prozor (šalter), prodavnica ne može imati površinu manje od 3 m², a visinu najmanje 2 m.

Član 12

Pod prodavnice mora biti od tvrdog materijala, koji se lako čisti i održava i ne prouzrokuje prašinu, (ksilolit, plastična masa, beton, pločice i sl.).

Ako prodavnica ima hladan pod (beton, pločice i sl.) dio poda na radnom prostoru zaposlenih mora biti prekriven materijalom koji je slab provodnik toplote, ili se mora obezbijediti zaštitna obuća zaposlenim.

Tavanice prodavnice moraju biti okrečene, a zidovi obojeni ili obloženi odgovarajućim zaštitnim materijalom.

Zidovi prostorija namijenjenih za higijenske i sanitarne potrebe moraju biti obložene keramičkim pločicama do visine 1,50 m.

Član 13

Prodavnica mora u radnom vremenu biti osvijetljena dnevnom ili vještačkom svjetlošću dovoljne vidljivosti.

Električno osvijetljenje mora biti takvo da na svakih 20 m² tavanice bude osvijetljenje jačine 1/10 luksa (što odgovara sijalici od 100 V).

Član 14

Prodavnica mora da bude snabdjevena rafovima, tezgama, prodajnim stolovima - gondolama, regalima i sličnom opremom, zavisno od organizacije poslovanja prodavnice i vrste robe.

Oprema iz stava 1 ovog člana mora biti od odgovarajućeg materijala koji se lako čisti i održava.

Rafovi, tezge, prodajni stolovi, gondole, regali i slična oprema moraju biti tako postavljeni da između njih ostane slobodan prostor koji omogućava nesmetani pristup kupca.

Član 15

Prodavnica mora da ima, zavisno od vrste robe kojom posluje, odgovarajući alat i pribor za smještaj, mjerenje, siječenje, meljavu (kafe) presipanje i zahvatanje robe, kao i pribor za druge manipulacije robom.

Alat i pribor iz stava 1. ovog člana mora se držati u najvećoj čistoći i redu i mora biti ispravan i izrađen od takvog materijala koji ne može štetno uticati na robu ili na zdravlje potrošača.

Alat i pribor mogu se upotrebljavati samo u svrhe iz stava 1. ovog člana.

Član 16

Mjerala moraju biti tako postavljena da omogućavaju uvid kupca u mjerenje robe.

U prodavnici se ne smiju držati neispravna mjerala.

Prodavnice koje prodaju više vrsta robe u tečnom stanju moraju imati potrebne ljevkove i mjerala za svaku vrstu tečnosti.

Član 17

Prodavnica mora biti snabdjevena poreskom kasom u skladu sa posebnim propisima.

Član 18

Prodavnica koja obavlja promet prehrambenih proizvoda koji zahtijevaju čuvanje pod određenim temperaturnim režimom, mora imati odgovarajuće rashladne uređaje.

Član 19

Prehrambeni proizvodi moraju se odlagati na dovoljnoj udaljenosti od proizvoda koji prouzrokuju mirise (sapuni, deterđenti, kozmetika i sl.).

Član 20

Vreće, sanduci i druga ambalaža u kojima se nalazi roba moraju biti odignuti od poda i udaljeni od zidova najmanje 10 cm.

Član 21

Prodaja robe sa otrovnim svojstvima i zapaljive tečnosti može se vršiti pod uslovima predviđenim posebnim propisima.

Član 22

Prodavnice, osim kioska, moraju imati priručni magacin, površine od najmanje jedne trećine prodajnog prostora.

Priručni magacin služi za smještaj robe i ambalaže, kao i za pakovanje, prebiranje i sortiranje robe.

Priručni magacin mora da ispunjava uslove koji zaštićuju robu od kvarenja i zagađivanja. Ako prodavnica ne raspolaže prostorijom za priručni magacin, može se za ovu svrhu pregraditi jedan dio prostora u samoj prodavnici, ako se time ne sužava prostor ispod minimuma propisanog u članu [11](#) ovog pravilnika.

U prodavnici se mora obezbijediti poseban prostor za odlaganje pribora za čišćenje prodavnice i odlaganje otpadaka.

Član 23

Prodavnica mora imati posebnu prostoriju za garderobu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prodavnica koja ima manje od 20 zaposlenih ako ne raspolaže posebnom prostorijom za garderobu, mora, za tu svrhu, imati ormare u priručnom

magacinu ili u prodavnici.

Prodavnica mora imati vodu i pribor za pranje ruku (lavabo), a prodavnica koja nema mogućnosti za priključenje na vodovodnu mrežu, mora imati prikladan pribor i posudu s vodom za pranje ruku.

Prodavnica u kojoj se prodaju neupakovani prehrambeni proizvodi mora imati toplu i hladnu vodu.

Prodavnica mora imati WC sa pred prostorom odgovarajuće veličine.

Odredbe st. 1, 2, 3 i 5. ovog člana ne odnose se na kiosk.

2. Samousluge

Član 24

Pod samouslugom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se prostorija u kojoj se vrši prodaja robe na malo pretežno samousluživanjem kupca.

Član 25

Prema obimu djelatnosti, kapacitetu, kao i unutrašnjoj organizaciji poslovnog prostora samousluge se svrstavaju u tri kategorije, i to:

- male samousluge,
- srednje samousluge,
- velike samousluge, tipa supermarketa.

Član 26

Mala samousluga predstavlja prodavnicu do 200 m² ukupne korisne površine.

Srednja samousluga predstavlja prodavnicu od 200 m² do 600 m² ukupne korisne površine.

Velika samousluga (supermarket) predstavlja prodavnicu sa preko 600 m² ukupne korisne površine.

Član 27

Srednje i velike samousluge mogu imati dopunsko odjeljenje, kao šank-bar i drugo.

Odjeljenje iz stava 1 ovog člana mora biti potpuno fizički odvojeno od robe koja se izlaže na prodaju.

Član 28

U samouslugama, pored uslova predviđenih za prodavnice, obezbjeđuje se:

- 1) da se prijem robe, po pravilu, vrši na posebnom ulazu;
- 2) dovoljan broj korpi, a kod srednjih i većih samousluga i kolica za kupovinu robe;
- 3) pogodan prostor za ostavljanje i čuvanje ručnog prtljaga kupca;
- 4) mjerila za kontrolisanje težine kupljene robe;
- 5) da prostor između gondola bude slobodan u širini od najmanje 1,10 m za nesmetano kretanje i usluživanje potrošača;
- 6) da visina gondole, rafova i dr. sa izloženom robom iznosi najviše 2 m, ukoliko se prodaja robe vrši bez posredovanja prodavca;
- 7) specijalne mašine za rezanje suhomesnate i druge prehrambene robe i mlin za usitnjavanje svježeg mesa ukoliko se vrši promet mesa;
- 8) odgovarajuća pumpa za izbacivanje vode, ukoliko su prodajne i magacinske prostorije locirane ispod nivoa zemljišta.

3. Robne kuće

Član 29

Pod robnom kućom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se prostorija za prodaju robe na malo najšireg asortimana, robe široke potrošnje samoizborom, samousluživanjem kupca, preko automata ili usluživanjem od strane prodavca.

Univerzalne robne kuće ne mogu imati manje od 2500 m², a specijalizovane manje od 500 m², ukupne korisne površine.

Član 30

U robnim kućama, pored uslova predviđenih za prodavnice i samousluge, mora se obezbijediti:

- 1) posebna prostorija za dovoz, prijem i uskladištenje robe;
- 2) posebna rampa sa nadstrešnicom dovoljne širine za nesmetani pristup transportnih troškova;
- 3) teretni lift za prenos robe, ako je prodajni prostor lociran po spratovima;
- 4) pored stepenica i pokretne stepenice, ako je prodajni prostor lociran u prostorijama više od dva sprata (P+2);
- 5) zagrijavanje prostorija putem centralnog grijanja;
- 6) klima uređaji za prečišćavanje vazduha;
- 7) sopstveni agregat za proizvodnju električne energije koji će se automatski uključivati u rad u slučaju nestanka električne energije sa spoljnim napajanjem;
- 8) regulisan sistem informisanja potrošača;
- 9) odgovarajuće mašine za manje prepravke konfekcije na zahtjev potrošača;
- 10) određeno i vidno obilježeno mjesto, ako se daje kredit za kupovinu robe;
- 11) posebno odjeljenje za praznu ambalažu;
- 12) sanitarne prostorije i garderobu za zaposlene;
- 13) WC za potrošače, najmanje po jedan na svakom spratu vidno obilježen;
- 14) najmanje dva instalirana telefona - javne govornice;
- 15) prostor za čuvanje djece, ako veličina robne kuće iznosi preko 1000 m² ukupne korisne površine.

4. Skladišta

Član 31

Pod skladištem (magacin), u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se prostorija za preuzimanje, sortiranje, pakovanje, čuvanje i pripremanje robe za otpremu i prodaju.

Član 32

Skladište mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je izgrađeno od tvrdog materijala ili drugog materijala, ako to priroda robe i klimatski uslovi dopuštaju;
- 2) da je omogućen nesmetani pristup radi istovara ili utovara robe;
- 3) da je prilaz za kupce i transportna vozila popločan tvrdim materijalom;
- 4) da je obezbijedena prirodna ili vještačka ventilacija, dnevna ili vještačka svjetlost;
- 5) da je pod od čvrstog materijala, koji podnosi opterećenje i da je pogodan za čišćenje;
- 6) da su zidovi, sem betonskih, omalterisani, okrečeni ili obloženi drugim pogodnim zaštitnim materijalom;
- 7) da je tavanica okrečena ili obojena;
- 8) da ima odgovarajuću opremu za smještaj i manipulaciju robom;
- 9) da je opremljeno odgovarajućim priborom i alatom;

10) da ima prostorije za zaposlene, garderobne ormare i sanitarne uređaje.

5. Stovarišta

Član 33

Pod stovarištem u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se prostorija ili otvoren prostor za prodaju određene robe na malo ili na veliko (građevinski materijal, ogrijev i sl.).

Član 34

Stovarište mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da se nalazi na suvom, ocjeditom ili dreniranom zemljištu;
- 2) da je ograđeno daskama, opekom, betonskim elementima ili sličnim materijalom u visini od najmanje 2 m, s tim što van gradskog reona može biti ograđeno bodljikavom žicom;
- 3) da je prilaz popločan ili tvrdo uvaljan;
- 4) da ima nadstrešnicu radi uskladištenja robe i ambalaže osjetljive na kišu, sunce i druge elementarne uticaje;
- 5) da ima prostoriju za zaposlene i spremište za alat;
- 6) da ima vodu, pribor za umivanje i ormar za garderobu zaposlenih;
- 7) da ima WC ili obezbijedenu upotrebu WC-a u neposrednoj blizini;
- 8) da ima obezbijeden prostor za smještaj i promet po vrsti robe.

III PROSTORIJE ZA VRŠENJE USLUGA U PROMETU ROBE

Član 35

Prostorije u kojima se vrše usluge u prometu robe, osim komisionih usluga, kao i administrativno-tehnički poslovi prometa robe na veliko, moraju imati površinu najmanje 8 m² i visinu 2,2 m, kao i potrebnu opremu (sto, stolicu, orman za spise, opremu za telekomunikaciju) i obezbijedenu upotrebu vode, WC, pribora za higijenu i održavanje čistoće.

Član 36

Odredbe ovog pravilnika koje se odnose na minimalne tehničke uslove za vršenje prometa na malo, primjenjuju se i na vršenje komisionih usluga.

IV PROMET ROBE NA MALO VAN POSLOVNIH PROSTORIJA

Član 37

Promet pojedinih vrsta roba koje se u skladu sa posebnim propisima mogu stavljati u promet na malo van poslovnih prostorija, može se vršiti u prodajnim objektima koji ispunjavaju uslove propisane ovim pravilnikom.

Prodajni objekti iz stava 1 ovog člana postavljaju se na pijacama i drugim prodajnim mjestima na javnim površinama određenim posebnim aktom jedinice lokalne samouprave kojim se utvrđuje lokacija i uslovi za postavljanje ovih objekata.

Član 38

Prodajni objekti, u smislu člana 37. ovog pravilnika, su: kiosci, zatvorene tezge i drugi manji montažni objekti (štandovi i sl.) koji su međusobno fizički odvojeni.

Površina prodajnog objekta iz stava 1. ovog člana je od 2-5 m², a visina najmanje 2 m.

Član 39

Odredbe čl. 37 i 38 ovog pravilnika ne odnose se na povremenu prodaju robe za vrijeme održavanja vašara i sličnih tradicionalnih manifestacija, kao i na prodaju robe koju pravna lica i preduzetnici obavljaju na tezgama ispred svojih maloprodajnih objekata u skladu sa posebnim odobrenjem nadležnog organa.

Član 40

Industrijski pakovan sladoled, bezalkoholna pića i pivo u originalnom pakovanju može se prodavati van poslovnih prostorija iz odgovarajućih rashladnih uređaja uz odobrenje nadležnog organa.

Član 41

Pijace moraju imati odgovarajuće prilaze prodajnim objektima radi snabdjevanja robom, odgovarajuću opremu neophodnu za vršenje prometa robe, kao i odgovarajuće prostorije za upravu pijace.

Pijace moraju ispunjavati opšte sanitarno-higijenske uslove u pogledu izgradnje i uređenja pijaca, snabdjevanja vodom, odvoda otpadnih voda, uklanjanja čvrstih otpadnih materijala, potreban broj toaletnih prostorija srazmeran broju prodajnih objekata, odnosno prodajnih mjesta na pijaci, u skladu sa propisima kojima se uređuju sanitarno higijenski uslovi za tu vrstu objekata.

Član 42

Promet robe na malo na prodajnim objektima u smislu ovog pravilnika, vrši se u skladu sa propisima koji uređuju promet na malo.

Član 43

Organ nadležan za upis preduzetnika vodi poseban registar preduzetnika koji vrše promet na malo u prodajnim objektima i pijacama i drugim prodajnim mjestima.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44

Odredba tačke 15. člana 30 ovog pravilnika ne odnosi se na postojeće robne kuće.

Član 45

Nadležni organi lokalne uprave dužni su da organizuju i urede pijace u skladu sa odredbama ovog pravilnika u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 46

Preduzetnici su dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog pravilnika u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 47

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o minimalno tehničkim uslovima, uređajima i opremi poslovnih prostorija za vršenje prometa robe ("Sl. list SRCG", broj 12/80).

Član 48

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 01-89/1

Podgorica, 14. januar 2002. god.

Ministar

Ivan Raičević, s. r.